

РЕЦЕНЗИЯ

**НА ТРУДОВЕТЕ НА ДОЦ. Д-Р ЦВЕТКО ЕВГЕНИЕВ ЦВЕТКОВ –
ДОЦЕНТ В КАТДЕРА “МЕНИДЖМЪНТ И ИСТОРИЯ НА СПОРТА” ПРИ
НСА „В. ЛЕВСКИ“, ПРЕДСТАВЕНИ ЗА УЧАСТИЕ В КОНКУРСА ЗА
“ПРОФЕСОР” ПО ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ 7.6. СПОРТ –
МЕНИДЖМЪНТ НА СПОРТА, ОБЯВЕН ЗА НУЖДИТЕ НА КАТЕДРА
„МЕНИДЖМЪНТ И ИСТОРИЯ НА СПОРТА“**

**РЕЦЕНЗЕНТ: ПРОФ. ТАТЯНА ЯНЧЕВА, ДН,
НСА “В. ЛЕВСКИ” - СОФИЯ**

Конкурсът за “професор” по Мениджмънт на спорта, професионално направление 7.6. Спорт, специалност Мениджмънт на спорта, за нуждите на катедра «Мениджмънт и история на спорта» при НСА «Васил Левски», София е обявен в “Държавен вестник”, бр. 51/20.06.2014 г. и на сайта на НСА, съобразно изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България и Правилника за неговото приложение.

В него участва един кандидат – доц. д-р Цветко Евгениев Цветков, доцент в катедра „Мениджмънт и история на спорта“ при НСА „В. Левски“.

За участието си в конкурса доц. Цв. Цветков представя списък от 55 свои научни публикации, включително 1 автореферат и 14 резюмета, които не подлежат на рецензиране. Подлежащите на рецензиране научни трудове (общо 40) включват 2 монографии, 3 учебни пособия в съавторство, 35 научни статии, от които 15 самостоятелни и 20 в съавторство. Единадесет от представените за рецензиране статии са публикувани в международни издания.

В тематично отношение трудовете на доц. Цветков са изцяло по тематиката на обявения конкурс. Те са ориентирани в няколко проблемни области – управление на спорта, управление на детско-юношеския спорт, обща теория на маркетинга, управление на човешките ресурси, бизнес комуникации, място и роля на

обществените спортни дейатели, Международното спортно движение и спортът в Европейската общност.

Като цяло с най-голям принос според мен са публикациите, свързани с управлението на организациите и системата за детско-юношески спорт. В монографията „Детско-юношеският спорт в България. Управление и перспективи“ доц. Цветков обобщава дългогодишните си изследвания – теоретични и експериментални, в тази област. Прави впечатление задълбочеността, личната ангажираност и отношение на автора към изследваната проблематика. Първата част е посветена на проблемите на управлението. Последователно и компетентно са разгледани теоретичните основи на управлението, организацията, теорията на системите, историческата динамика на системата за физическо възпитание и спорт в България. На основата на дългогодишния си опит и експертни познания доц. Цветков успява да изведе някои от основните причини за слабостите във функционирането на СФВС, както и да предложи възможни подходи за преодоляването им. На практика авторът достига до идеята, че е необходимо разработването на нов Модел на СФВС, който да се базира както на положителния опит, традиции и нагласи в България, така и на опита на водещите страни в спорта. Специално внимание заслужава третата част на монографията, посветена на появата и развитието на системата за детско-юношески спорт в България. Авторът проследява историческото развитие на детско-юношеския спорт в България, извежда основните акценти, постижения и слабости през различните периоди, представя конкретни данни по отделни показатели. Доц. Цветков прави анализ на системата за ДЮС в настоящия момент, посочва мерките и дейностите, предприети и реализирани от ММС в тази посока. На фона на направения анализ авторът достига до извода, че някои нива от тази система – подбор, начална спортна подготовка, спортна специализация и усъвършенстване са силно подценени, а това прави невъзможно осигуряването на „качествен резерв за спортните училища“ и оттам - за националните отбори. В тази глава доц. Цветков представя и резултатите от проведено в периода 2010/2011 г. изследване с цел разкриване състоянието на системата за детско-юношески спорт в исторически аспект и на тази основа търсене на възможности за съвременен подход в управлението му. В заключение

авторът се солидаризира с мнението на един от изследваните, че в търсене на структурата на модела за реформиране на националната спортна система е необходимо от една страна съобразяване с опита и традициите на нашата страна, от друга – използване на най-доброто от опита на другите страни. Представят се и позициите на изтъкнати специалисти в областта на спорта у нас по отношение на ключови решения и възможности за реформиране и възстановяване на системата за детско-юношески спорт в България. На мен лично ми липсва позицията на автора като един от водещите специалисти в тази област. В тази връзка си позволявам и един въпрос: Какви по-конкретни решения, извън създаването на работна група и посочената технология за разработване на програма за възстановяването и развитието на системата за ДЮОС вижда авторът?

Втората представена монография „Бизнес комуникации“ според мен е по-скоро учебно пособие. Такъв е и анонсът на автора в представените резюмета на научните му трудове. Независимо от това как ще го квалифицираме, това е един интересен и ценен труд, който би могъл да повиши в значителна степен комуникативната компетентност на специалистите, студентите и преподавателите. Представени са същността на общуването, основните форми, характеристики и принципи, вербалната и невербална комуникация, културните различия в общуването. Специален акцент е поставен върху писмената комуникация и основните документи при бизнес комуникациите. Представени са подробно съвременните средства за комуникация. Полезна за практиката е и информацията, свързана с видовете интервюта, вътрешната и външна комуникация в организацията.

Доц. Ц. Цветков е съавтор на три учебни пособия, предназначени за студентите в бакалавърска и магистърска степен по спортен мениджмънт, ученици от спортните училища и специалисти – Ръководство за семинарни упражнения по управление на спорта (съвместно с Б. Цолов); Управление на спорта в условията на пазарната икономика. Учебник за спортните училища.; Сборник нормативни документи в системата на физическото възпитание и спорта в Република България (съвместно с Б. Цолов).

Интерес представлява темата за спортните дейтели – хората, които със своята отдаденост, безкористност и професионализъм са дали много на спорта, но най-често са извън фокуса на внимание на учените и специалистите. Доц Цветков извежда мястото и ролята на обществените спортни дейтели в системата за физическо възпитание и спорт. Провежда изследване с което диагностицира фактическото състояние на проблема.

Доц. Цветков е един от първите автори в сферата на спорта в България, които поставят на анализ проблема за същността, целите и задачите на рекламата и приложението им в спорта. На основата на мащабно проучване извежда редица изводи за целите и задачите на рекламата, в това число и спорта.

Заслужават внимание и проучванията на автора, свързани с мястото на спорта в процеса на присъединяването на България към Европейския съюз. Авторът защитава аргументирано мнението, че докато с приемането на Закона за физическото възпитание на българската младеж от 1931 г. България изпреварва редица страни от ЕС, в останалите аспекти, свързани с европейския модел на спорта страната ни се нуждае от продължителни усилия.

Научната работа на доц. Ц. Цветков се отличава с последователност и комплексност. Заслужава внимание и фактът, че авторът се опитва да намери директно практическо приложение на разкритите теоретични факти и закономерности, извеждайки определени подходи, технологии и указания, като по този начин разкрива необходимостта научното знание да участва при формиране на политики на различни равнища на управление на спорта.

В научната продукция на доц. Ц. Цветков могат да се изведат редица приносни моменти, които се свеждат до следното:

1. По отношение на управлението на детско-юношеския спорт:
 - На основата на исторически преглед на развитието на детско-юношеския спорт в България и разглеждането от позицията на системния подход очертава неговото настоящо състояние и дефицити.
 - Разработва технологичен механизъм за усъвършенстване на плановата дейност в системата на детско-юношеския спорт.

- Разработва подходи за възстановяване и усъвършенстване на системата за детско-юношески спорт в България.

2. По отношение на теорията и практиката на мениджмънта в спорта:

- Очертава някои съществени страни от управленската дейност в спортните организации.
- Извежда връзката на методите със закономерностите, целите и принципите на управление.
- Извежда основните страни на научното предвиждане и връзката между прогноза, план, програма и изпълнение, извежда технология на прогнозиране с нейните основни етапи и методи.
- Извежда основните характеристики на системата за физическо възпитание и спорт.

3. На основата на общата теория на маркетинга извежда някои дейности, характерни за маркетинга в спорта – маркетингови изследвания, комуникационна политика, маркетингови субекти.

4. Извежда спецификата на бизнес комуникациите в спорта.

5. Поставя проблема за обществените спортни дейатели, тяхното място и роля в системата за физическо възпитание и спорт.

6. Разработва проблеми на Международното спортно движение и спортът в Европейската общност.

7. Участва активно при разработването и въвеждането на обучение с тестове, делови ситуации и казуси.

Доц. Цветков участва в разработването на 15 учебни програми за бакалавърска и магистърска степен. Като ръководител на магистърската програма „Спортна журналистика“ ще отбележа неговото активно участие по отношение на разработването и реализирането на учебните програми по четири модула. Активно се включи и в разработването на програмата на бакалавърската специалност „Спортен коментар“.

Доц. Цветков е ръководител на 5 докторанти, 4 от които успешно защитили. Бил е научен ръководител на 49 дипломанти, 34 от които след конкурса за доцент.

Признание за професионалния авторитет на доц. Цветков е членството и активното участие в различни Експертни комисии, в Специализирания научен съвет на НСА (1994-1999), Обществения съвет за спорта към Президента на Р. България (2002-2012). Участва при подготовката и разработването на Национална стратегия за развитие на физическото възпитание и спорта в Р. България, Проект на Национална програма за развитието на спорта (2005-2009), Проект на Национална програма за развитието на спорта (2013-2016).

Като представител на НСА, в качеството си на ръководител на катедра „История и управление на спорта“, доц. Цветков е сред учредителите на Българската асоциация за развитие на мениджмънта и предприемачеството. Участва активно в дейността и – организира и провежда курс за обучение на ръководни кадри в областта на мениджмънта, маркетинга и управлението на човешки ресурси във физическото възпитание и спорта, участва в семинари и симпозиуми.

Цветко Цветков участва в 5 проекта – 2 образователни и 3 научноизследователски, всички по национални програми.

Доц. Цветков е уважаван член на академичната общност. Заемал е редица изборни длъжности – Член на Ректорския и Академичен съвет (1972-1975), Заместник Декан на Факултета за обществени професии (1984-1988), Ръководител на катедра „История и управление на спорта“ (1999-2003).

Доц. Цветко Цветков посочва 35 цитирания и позовавания в други научни публикации.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Доц. Цветко Евгениев Цветков е утвърден и ерудиран специалист в областта на мениджмънта на спорта. Ползва се с авторитет сред академичната общност. Със своите научни разработки внася определени приноси в областта на теорията и практиката на мениджмънта в спорта.

Отличава се с широки научни интереси и творчески подход в дейността си. Притежава богат педагогически опит.

Тематиката на публикациите е в пълно съответствие с тематиката на обявения конкурс. Научната и педагогическа дейност на кандидата, както и неговата

обществена активност удовлетворяват изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България и Правилника за неговото приложение.

Всичко това ми дава основание с убеденост в научните и педагогически достойнства на Цветко Евгениев Цветков – доцент в катедра „Мениджмънт и история на спорта“ при НСА „Васил Левски“ да предложа на Уважаемите членове на Научното жури да бъде избран за “професор” по професионално направление 7.6. Спорт – Мениджмънт на спорта, към катедра „Мениджмънт и история на спорта“.

София,

09.11.2014 г.

Проф. Татяна Янчева, ДН:

